

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 139/ს
14/06/2022

139-21-4-202206141413

ხობის მუნიციპალიტეტში, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში, №6 სარეზერვუარო პარკის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (რეკონსტრუქცია და დამატებით ახალი 1x5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობა-ექსპლუატაცია) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 204892170) მიერ სამინისტროში წარმოდგენილ იქნა ხობის მუნიციპალიტეტში, ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში №6 სარეზერვუარო პარკის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (რეკონსტრუქცია და დამატებით ახალი 1x5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობა-ექსპლუატაცია) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ხობის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე განთავსება. გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია საკონსულტაციო ორგანიზაცია შპს „გერგილის“ მიერ.

აღნიშნულ პროექტზე (გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით) სამინისტროში წარმოდგენილი იყო სკრინინგის განცხადება, რომელიც 2021 წლის 24 ივნისის N2-915 ბრძანების შესაბამისად დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას და შპს „შავი ზღვის ტერმინალს“ დაევალა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად სკოპინგის პროცედურის გავლა.

2021 წლის 17 სექტემბერს შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში წარმოადგინა ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში, №6 სარეზერვუარო პარკის რეკონსტრუქციისა და დამატებით ახალი 1x5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობა-ექსპლუატაციის (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) პროექტი, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად დადგინდა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N 2-1550; 16/11/2021).

№6 სარეზერვუარო პარკის საქმიანობაზე 2016 წლის 22 ნოემბერს გაცემულია ორი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა: N60 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება - ბრძანება N 2-30; 11/01/2021) - შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში, N6 სარეზერვუარო პარკში, 2X3000 მ³ და 2X2000 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების (პიროლიზური პროდუქტის და ინდუსტრიული ზეთის) საცავის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე და N61 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება - ბრძანება N 2-29; 11/01/2021) - შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში, №6 სარეზერვუარო პარკში, 2000 მ³ მოცულობის ტოქსიკური და სხვა საშიში ნივთიერებების (იზოპროპილის სპირტის) საცავის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე. ვინაიდან, ზემოაღნიშნული საქმიანობები ტექნიკურად და ფუნქციურად ურთიერთდაკავშირებულია, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ მომართვის შესაბამისად, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე 2021 წლის 7 მაისს გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N2-622) - შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში, №6 სარეზერვუარო პარკში, 2X3000 მ³ და 2X2000 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტებისა (პიროლიზური პროდუქტის და ინდუსტრიული ზეთის) და 2000 მ³ მოცულობის ტოქსიკური და სხვა საშიში ნივთიერებების (იზოპროპილის სპირტის) საცავების მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების გაერთიანების შესახებ. №6 სარეზერვუარო პარკის რეკონსტრუქცია და დამატებით ახალი 1x5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობა-ექსპლუატაცია წარმოადგენს 2021 წლის 7 მაისს გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების (ბრძანება N2-622) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებას.

2021 წლის 25 ნოემბერს სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ მიმართ შედგენილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის შესახებ ოქმი N064634 „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის“ 79⁷ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ფაქტზე. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის შესახებ ოქმის N064634 შედგენის საფუძველს წარმოადგენს 2021 წლის 25 ნოემბერის სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ შედგენილი „შემოწმების შესახებ ინსპექტირების აქტი“ N000561, რომლითაც დადგინდა, რომ შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ მიერ საპროექტო 5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობის სამუშაოები თითქმის დასრულებული იყო სკოპინგის პროცედურების დასრულებამდე. 2021 წლის 16 დეკემბერს ხობის მაგისტრატი სასამართლოს გადაწყვეტილებით-საქმე 4/179-2021 შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“ ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად „საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის“ 79⁷ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ფაქტზე. გარდა ამისა, სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მასალების თანახმად, შპს „შავი ზღვის ტერმინალზე“ 2021 წლის 7 მაისის №2-622 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (2016 წლის 22 ნოემბრის №60 და №61 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით) გათვალისწინებული პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის არაგვეგმიური შემოწმების ფარგლებში, მინისტრის №2-622 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობების შეუსრულებლობის ფაქტი არ გამოვლინდა.

შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალი მდებარეობს ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ყულევის

ტერიტორიაზე. ტერმინალის საქმიანობას წარმოადგენს ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების, ასევე ქიმიური ტვირთების მიღება, დასაწყობება და გადატვირთვა. ამასთან ტერმინალი აღჭურვილია აღნიშნული ოპერაციების შესრულებისათვის შესაბამისი მოწყობილობებით. პროდუქციის ოპერირების ტექნოლოგიური პროცესები ძირითადად მოიცავს: სატვირთო შემადგენლობის მიღებას და დახარისხებას რკინიგზის სადგურ „ყულევში“; დახარისხებული შემადგენლობის ტერმინალის ესტაკადაზე შემოყვანას; დასაცლელი ვაგონცისტერნების მომზადებას; ჩამოსხმის და ვერტიკალურ რეზერვუარში გადატვირთვის ოპერაციების შესრულებას; ნავთობისა, ნავთობპროდუქტების და ქიმიური ტვირთების დაცლის შემდეგ გადატვირთვის ოპერაციების განხორციელებას; ვაგონცისტერნების გადაყენებას ტერმინალის ესტაკადიდან რკინიგზის სადგურ „ყულევში“ გასაგზავნად; რეზერვუარებში დასაწყობებული პროდუქციის საზღვაო ტანკერებში ჩატვირთვას. ვაგონცისტერნიდან რეზერვუარებში და საზღვაო ტანკერებში ჩატვირთვის ოპერაციებს ემსახურება შესაბამისი პროდუქტის მიმღები და რეზერვუარებში გადატვირთვის სისტემები. რეზერვუარებში დროებით დასაწყობებული პროდუქციის საზღვაო სპეცტრანსპორტში (ტანკერებში) გადატვირთვისთვის ტერმინალი უზრუნველყოფილია 2 ნავმისადგომით. ტანკერებში ჩატვირთვა ხდება ორი ნავმისადგომიდან ერთდროულად ან ერთი ნავმისადგომიდან. ჩატვირთვა ასევე შესაძლებელია ხდებოდეს პირდაპირ ვაგონცისტერნებიდან გემებში. ზემოაღნიშნული პროცესი შესაძლებელია წარმოებდეს ასევე საპირისპირო მიმართულებით, კერძოდ გემიდან ნავთობპროდუქტების გადატვირთვა ტერმინალის რეზერვუარებში, ხოლო შემდეგ საჭიროების მიხედვით მათი გადატვირთვა საწვავის ავტოცისტერნებში გასაცემ კუნძულზე და ვაგონცისტერნებში.

შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ტერიტორიაზე პიროლიზური ფისის, ინდუსტრიული ზეთის და იზოპროპილენის სპირტის საცავების ოპერირებისთვის ექსპლუატაციაშია სარეზერვუარო პარკი №6 (ჯამური მოცულობით 12000 მ³). №6 სარეზერვუარო პარკი მოიცავს 5 რეზერვუარს. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ამ ეტაპზე №6 სარეზერვუარო პარკში პროდუქტები გადანაწილებულია შემდეგნაირად: პიროლიზური ფისი - რეზერვუარები: №25-(3000 მ³), №26-(3000 მ³), №27-(2000 მ³) (წლიური ბრუნვა 80000 ტონა); ინდუსტრიული ზეთის - რეზერვუარი №28-(2000 მ³) (წლიური ბრუნვა 40000 ტონა); იზოპროპილენის სპირტი - რეზერვუარი №29-(2000 მ³) (წლიური ბრუნვა 40000 ტონა). მე-6 სარეზერვუარო პარკი, როგორც მთლიანად ტერმინალი, მუშაობს 24 საათიან, ორცვლიან რეჟიმში (ცვლის ხანგრძლივობა - 12 საათი).

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში დაგეგმილია არსებული ხუთი რეზერვუარის მიმდებარედ, მე-6 (პროექტით N30) 1X5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობა პიროლიზური ფისისთვის. აღნიშნულის გარდა, №6 სარეზერვუარო პარკს ემატება ბიტუმის გადატვირთვის ახალი ტექნოლოგიური ხაზი, ასევე დაგეგმილია სხვადასხვა სარეკონსტრუქციო სამუშაოები. მათ შორის იცვლება პროდუქციის დაცლა-გადატვირთვის ოპერაციებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურა. დაგეგმილი საპროექტო ცვლილებები ასევე შეეხება №6 სარეზერვუარო პარკში არსებული რეზერვუარების ფუნქციურ დატვირთვას, კერძოდ, იზოპროპილის სპირტის დაცლა-გადატვირთვისათვის, არსებული ტექნოლოგიით გათვალისწინებულია 2000 მ³ მოცულობის №29 რეზერვუარი, ხოლო ცვლილების შედეგად, იზოპროპილის სპირტის დაცლა-გადატვირთვა მოხდება იგივე მოცულობის №27 რეზერვუარში, რომელიც არსებული ტექნოლოგიური სქემით ემსახურებოდა პიროლიზური ფისის ექსპლუატაციას. პროექტით N29 (2000 მ³) რეზერვუარის გამოყოფა მოხდება პიროლიზური ფისისთვის. ბიტუმის რეზერვუარების ოპერირებისთვის პროექტით დაგეგმილია არსებული N25 და N26 (3000 მ³ მოცულობის) რეზერვუარების გამოყენება, რომლებიც ამ ეტაპზე

განკუთვნილია პიროლიზური ფისის ექსპლუატაციისთვის. ინდუსტრიული ზეთისათვის გათვალისწინებული №28 (2000 მ³) რეზერვუარის ფუნქციური დანიშნულება არ იცვლება.

საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ საკუთრებას (ს/კ - 45.15.21.050; 45.15.21.065). წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ახალი რეზერვუარის განთავსების ადგილის მიახლოებითი GPS კოორდინატებია X - 717423.11; Y - 4683429.56. შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან მანძილი უახლოეს მოსახლემდე - 90 მ, ხოლო N6 სარეზერვუარო პარკის საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 528 მეტრია. N6 სარეზერვუარო პარკიდან პირდაპირი მანძილი შავი ზღვის სანაპირომდე შეადგენს 130 მეტრს. მონაცემთა ელექტრონული გადამოწმებით დგინდება, რომ N6 სარეზერვუარო პარკის საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 160 მეტრში მდებარეობს კოლხეთის ეროვნული პარკი.

გზშ-ის ანგარიშში განხილულია პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები. მათ შორის მოცემულია არაქმედების ალტერნატივის და საპროექტო ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატივის შესახებ ინფორმაცია. საპროექტო ტერიტორიის შერჩევის მიზნით განხილული ორი ლოკაციიდან პირველი წარმოდგენილია N6 სარეზერვუარო პარკის მიმდებარედ (შერჩეული ალტერნატივა), ხოლო მეორე - ტერმინალის ძირითადი ინფრასტრუქტურის უკიდურესი სამხრეთით მდებარეობს. მეორე ალტერნატივა უარყოფილი იქნა შესასრულებელი სამუშაოების მასშტაბის, ახალი ტერიტორიის ათვისების, ასევე დამატებით ახალი დამხმარე ინფრასტრუქტურის (მათ შორის სატუმბო სადგურის და რკინიგზის ჩიხის) მოწყობის საჭიროების გათვალისწინებით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შერჩეული ალტერნატივა (N6 პარკის მიმდებარედ) გარემოს ცალკეულ კომპონენტებზე უმნიშვნელო ზემოქმედებით ხასიათდება. პიროლიზური ფისის 5000 მ³ მოცულობის (ახალი №30) რეზერვუარის მოწყობისთვის პროექტი შემუშავდა EN1405 სტანდარტის და „ნავთობბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის ტექნიკური რეგლამენტის შესახებ“ 2014 წლის 15 იანვრის №65 დადგენილებების მოთხოვნათა შესაბამისად. რეზერვუარის კედელი მაღალი სიმტკიცის და კოროზიამდეგია, რეზერვუარზე გათვალისწინებულია ყველა საჭირო საკონტროლო-გამზომი ხელსაწყოები, უზრუნველყოფილია დამიწების სისტემით და მეხამრიდით, გათვალისწინებულია ძირიდან გაჟონვის საკონტროლო ჭის მოწყობა, რეზერვუარის ძირის ჰიდროიზოლაციისათვის გამოყენებულია მაღალი სიმტკიცის 2 მმ სისქის პოლიეთილენის ფურცელი და ჰიდროფობი, რეზერვუარის შემომზღუდავ ტერიტორიას ემატება 1312 მ² ფართობი, რეზერვუარზე გათვალისწინებულია 3 ცალი გპსს-2000 მარკის ქაფგენერატორი, 5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარისათვის დაპროექტებულია ორი ახალი ავტომატური ხანძარქრობის კამერა (№61, №62). ახალი რეზერვუარის დამატებით სარეზერვუარო №6 პარკის ჯამური მოცულობა გაიზრდება 17000 მ³-მდე. ტერიტორია უზრუნველყოფილი იქნება რეზერვუარის პარკის გარე შემოღობვით (შემომზღუდავი კედლით). შემომზღუდავი კედლის აბსოლუტური ნიშნული - 3,84 მეტრია. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, დაღვრის სიმაღლის (0.94 მ) გათვალისწინებით, სარეზერვუარო პარკის სასარგებლო მოცულობა შეადგენს 5160 მ³-ს. რაც აღემატება დაღვრილი ნავთობპროდუქტის საანგარიშო, ყველაზე დიდი რეზერვუარის (საპროექტო 5000 მ³) მოცულობას და აკმაყოფილებს შესაბამის სტანდარტს.

როგორც აღინიშნა ბიტუმის რეზერვუარების ოპერირებისთვის პროექტით დაგეგმილია არსებული N25 და N26 (3000 მ³ მოცულობის) რეზერვუარების გამოყენება. წლის მანძილზე აღნიშნულ საცავებში დაგეგმილია 60 000 ტონა სამშენებლო ბიტუმის ოპერირება. ბიტუმის გადატვირთვის ტემპერატურის შესანარჩუნებლად №25 და №26 რეზერვუარებში მონტაჟდება ოთხ-ოთხი ცალი ელექტროგამაცხელებელი და ორიარუსიანი თერმული

ზეთის სპირალური გამაცხელებლები. რეზერვუარების კედლები და სახურავი იფუთება (100 მმ სისქის) მინერალური შესაფუთი მასალით.

პროექტის შესაბამისად, არსებულ №96 სატუმბ სადგურში პიროლიზური ფისის გადასატვირთი 2 ცალი ცენტრიდანული ტუმბო იცვლება ბიტუმის გადასატვირთი 250 მ³/სთ წარმადობის ელექტროგამაცხელებლებით აღჭურვილი სპეციალური ტუმბოებით. №96 სატუმბ სადგურში, ასევე მონტაჟდება 20 მ³/სთ წარმადობის სპეციალური ტუმბო, ტექნოლოგიური მილსადენების დრენაჟისათვის. ბიტუმის გადასატვირთად გამოყენებული იქნება სარკინიგზო ესტაკადიდან №96 სატუმბ სადგურამდე არსებული ტექნოლოგიური მილები. №96 სატუმბ სადგურიდან №25 და №26 რეზერვუარებამდე და სატუმბ სადგურიდან №1 ნავმისადგომამდე მილსადენი იფუთება (100 მმ სისქის) მინერალური ბამბით, ხოლო ბიტუმის გადატვირთვის ტემპერატურის შესანარჩუნებლად მონტაჟდება ელექტროგამაცხელებელი კაბელების სპეციალური სისტემა. სარკინიგზო ესტაკადაზე ვაგონ-ცისტერნებში ბიტუმის გაცხელებისა და ჩამოცლისათვის გათვალისწინებულია ვერტიკალური თბოგამცვლელი, ჰორიზონტალური თბოგამცვლელი, ვაგონში ჩასაშვები თბოგამცვლელი, ტელფერი, 60 მ³/სთ წარმადობის ცირკულაციური ტუმბო. ბიტუმის გაცხელების, ჩამოცლის დანადგარებისა და №25, №26 რეზერვუარების სპირალური გამაცხელებლების თერმული ზეთით უზრუნველყოფისათვის პროექტში გათვალისწინებულია 2x1,75 მგტ სიმძლავრის საქვაბე-გამავალი თერმალური ზეთის ტემპერატურაა 200°C, შემომავალის - 160°C. ავტომატური თერმო რეგულირებისათვის მონტაჟდება თერმორეგულირებადი საკვალთი. თერმული ზეთის საქვაბიდან სარკინიგზო ესტაკადამდე და №25, №26 რეზერვუარებამდე არსებულ ტექნოლოგიურ ესტაკადებზე მონტაჟდება თერმული ზეთის 150 მმ დიამეტრის თერმოიზოლირებული მილები. მილსადენების თერმული წაგრძელების კომპენსირება ხდება ღერძულა „დურო დაკოვიჩის“ ფირმის 200°C ტემპერატურაზე გათვლილი კომპენსატორებით. აღნიშნული ტექნოლოგია საშუალებას იძლევა სამშენებლო ბიტუმის 10 ვაგონ-ცისტერნა დაიცალოს 12 საათში. როგორც აღინიშნა გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ცვლილებები ითვალისწინებს, ასევე იზოპროპილის სპირტის დაცლა-გადატვირთვის არსებული ტექნოლოგიის ცვლილებას.

დოკუმენტის თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ ობიექტზე იზოპროპილის სპირტისთვის, ინდუსტრიული ზეთისა და პიროლიზური ფისის წლიური ბრუნვა რჩება უცვლელი: პიროლიზური ფისი - 80000 ტ/წელ, ინდუსტრიული ზეთი - 40000 ტ/წელ, იზოპროპილენის სპირტი - 40000 ტ/წელ.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ტერმინალის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების და საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების არინების და გაწმენდის ტექნიკურად გამართული სისტემები, რაც უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების ნორმირებულ გაწმენდას. გაწმენდილი წყლების ჩაშვება ხდება მდ. ცივაში ჩაშვების GPS კოორდინატებია: X-717926; Y-4682958. N6 სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საწარმოო-სანიაღვრე წყლები ჩართული იქნება არსებულ წყალარინების სისტემაში. ტექნოლოგიური და სანიაღვრე გაწმენდისთვის გამოიყენება 80 მ³/სთ წარმადობის „ИНСТЕБ“-ის ტიპის გამწმენდი, ხოლო სამეურნეო-ფეკალურისთვის 100 მ³/სთ წარმადობის „БИОКС-100“ ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობა.

ტერმინალის ტერიტორიაზე არ არსებობს მუნიციპალური წყალმომარაგების სისტემა შესაბამისად, ობიექტი მარაგდება არტეზიული ჭაბურღილებიდან რომლის ჯამური წარმადობაა 8-19 ლ/წმ-ში.

სასმელი წყლის სრულყოფილი გაწმენდისთვის ტერმინალი უზრუნველყოფილია აბსორბციული შთანთქმელი ფილტრებით, ქიმიური წყალგამწმენდი მოწყობილობით, 2

ცალი 250 მ³ მოცულობის რეზერვუარით, 25 მ³ მოცულობის წყალსაწნევი კომპიტი და წყალსატუმბით, რომლითაც მარაგდება სასმელ-სამეურნეო და სახანძრო სისტემა.

არსებული ტექნოლოგიიდან გამომდინარე ქიმიური ტვირთების (პიროლიზური ფისი და იზოპროპილის სპირტი) ცეცხლსაშიში და ფეთქებადსაშიში მახასიათებლებიდან გამომდინარე, დაგეგმილია შესაბამისი უსაფრთხოების სისტემის უზრუნველყოფა. კერძოდ ამ პროდუქტების გადატვირთვის სამუშაოები შესრულდება ინერტული აირის (აზოტის) მიწოდებით გადატვირთვების ყველა ეტაპზე და აგრეთვე შენახვისას რეზერვუარებში ე. წ. „აზოტის ბალიშის“ გამოყენებით, რაც ცეცხლსაშიშ და ფეთქებადსაშიშ რისკებთან ერთად, შეასრულებს ატმოსფეროში მათი გამოყოფის მინიმიზაციას.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ტერიტორიის გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა, რელიეფი, კლიმატი, გეომორფოლოგიური და მეტეოროლოგიური პირობები, ბიოლოგიური გარემო, ჰიდროგეოლოგიური და გეოლოგიური პირობები.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული სამუშაოებისას და საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი აქვს საწარმოს უბნებზე მავნე ნივთიერებათა წარმოქმნას და გაფრქვევას ატმოსფერულ ჰაერში. დოკუმენტის შესაბამის თავებში წარმოდგენილია საქმიანობის შედეგად გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. სამონტაჟო სამუშაოების დროს ატმოსფერული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი წყაროები წარმოდგენილი იქნება არაორგანიზებული გაფრქვევების სახით და ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედებას ექნება დროებითი ხასიათი (დაახლოებით 6 თვე). რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, გზმ-ის ანგარიშში იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის 52 წყარო. მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ გადააჭარბებს მოქმედი საკანონმდებლო ნორმებით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ მაჩვენებლებს, როგორც უახლოესი დასახლებული ზონის, ასევე 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე. უნდა აღინიშნოს, რომ გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია ატმოსფერულ ჰაერზე მავნე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

საპროექტო ტერიტორია განლაგებულია ყულევის ნავთობის ტერმინალის მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვის მქონე ტერიტორიაზე, შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში ფლორასა და ფაუნაზე პირდაპირი უარყოფითი ზემოქმედების რისკი მოსალოდნელი არ არის. N6 სარეზერვუარო პარკის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაციის პროცესში დაგეგმილი ტექნოლოგიური ოპერაციების სპეციფიკის გათვალისწინებით მცენარეულ საფარზე ნეგატიური ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. საპროექტო ტერიტორიის მაღალი ტექნოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, ფაუნის ველური სახეობები არ ფიქსირდება, ტერიტორია შემოღობილია და დაცულია. ამასთან, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, სარეზერვუარო პარკის განათების სისტემებით მოსალოდნელია მიგრაციის პროცესში გადამგრენ ფრინველებზე უმნიშვნელო ზემოქმედება. თუმცა, ვინაიდან, განათების სისტემა ითვალისწინებს მხოლოდ საწარმოო მოედნების განათებას, ხოლო სანათურები მიმართული იქნება მოედნების შიდა ტერიტორიებზე, ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. როგორც უკვე აღინიშნა, ტერმინალის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს ჩამდინარე წყლების არინების და

გაწმენდის ტექნიკურად გამართული სისტემები, რაც მდ. ცივში გაწმენდილი წყლის ჩაშვებასა და მისი დაბინძურების თავიდან აცილებას უზრუნველყოფს. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე იქთიოფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. ამასთან, გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, კომპანია სამომავლოდ გეგმავს გაწმენდილი წყლების სრულ ათვისებას ტექნიკური დანაკარგების შესავსებად.

როგორც უკვე აღინიშნა, N6 სარეზერვუარო პარკის საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები, მათ შორის კოლხეთის ეროვნული პარკი, რამსარ-საიტი და ზურმუხტის ტერიტორია (კოლხეთი - GE0000006). შესაბამისად, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია კოლხეთის ეროვნულ პარკზე ზემოქმედების რისკები და მათი მართვის პროგრამა, რომლის მიზანია საქმიანობის ტექნოლოგიური პროცესებიდან და მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციიდან გამომდინარე საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არსებულ დაცულ ტერიტორიებზე შესაძლო ზემოქმედების რისკების იდენტიფიცირება და მათი სათანადო მართვა.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ტერმინალის ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგების მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია აგებულია დაბალი ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების მქონე რბილ და დენადპლასტიური თიხებით. მათი სიმძლავრე მერყეობს 6-8 მეტრამდე, ხოლო შემდგომ მათ ქვეშ განლაგებულია შედარებით მაღალი ფიზიკურ-მექანიკური მახასიათებლების მქონე ქვიშიანი გრუნტები. როგორც საერთოდ ტერმინალის ტერიტორიაზე, ასევე ახალი საპროექტო 5000 მ³ სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარების რისკები მინიმალურია. რეზერვუარის საძირკვლები მოწყობილია რკინაბეტონის პლატფორმით, რაც უზრუნველყოფს რეზერვუარების მდგრადობას და საიმედო ექსპლუატაციის პირობებს. ტერმინალის ტერიტორიის ვერტიკალური გეგმარების გათვალისწინებით, საპროექტო ტერიტორიის დატბორვის რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს. სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე მოეწყობა ჰიდროსაიზოლაციო ფენა და წყალარინების სისტემა.

გრუნტის წყლების ხარისხის გაუარესება შეიძლება გამოიწვიოს ნავთობპროდუქტების ავარიულმა დაღვრამ ასევე ნარჩენების არასწორმა მართვამ და სპევ. ტექნიკიდან საპოხი მასალების და საწვავის ავარიულმა დაღვრამ. ექსპლუატაციის ეტაპზე გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკი დაკავშირებული იქნება ტექნოლოგიური დანადგარ-მოწყობილობის (რეზერვუარები, სატუმბი სადგურები ტექნოლოგიური მილსადენები) დაზიანებასთან და ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტების ან ქიმიური პროდუქტების ავარიულ დაღვრასთან. თუ გავითვალისწინებთ, რომ სარეზერვუარო პარკების შიდა ზედაპირები, სატუმბი სადგურების შენობები და ტექნოლოგიური მილსადენების განთავსების დერეფნები დაფარულია ჰიდროსაიზოლაციო ფენით, გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკი მინიმალურია. ტერმინალის ტერიტორიაზე დაღვრილი პროდუქციის გავრცელებას გამორიცხავს სარეზერვუარო პარკების შემოზღუდვა, რომლის შიდა მოცულობები აღემატება ყველაზე დიდი რეზერვუარის მოცულობას. ტერმინალის სარეზერვუარო პარკების ტერიტორიაზე ავარიულად დაღვრილი პროდუქტი, საწარმო-სანიაღვრე კანალიზაციის საშუალებით გადაიტუმბება შესაბამის გამწმენდ სისტემაში. სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე მოწყობილია საკონტროლო ჭები, რომლებიც საშუალებას იძლევა პრევენციული ღონისძიებები გატარდეს ნავთობპროდუქტების გაჟონვის თავიდან ასაცილებლად. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ყველა ტიპის ნარჩენისთვის გამოყოფილია შესაბამისი კონტეინერი. სახიფათო ნარჩენებისთვის განკუთვნილი უბანი მოწყობილია კანონით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად. დასაქმებული პერსონალი მუდმივად გადის ინსტრუქტაჟს სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების მოპყრობის წესებთან დაკავშირებით. ობიექტის ტერიტორიიდან სახიფათო

ნარჩენების გატანა ხდება შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიის მიერ, ხოლო საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა ხდება მუნიციპალური სამსახურის მიერ. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად კომპანიას სამინისტროსთან აქვს შეთანხმებული კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა და ობიექტის ტერიტორიაზე ნარჩენების მართვა ხდება შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად. N6 პარკში დაგეგმილი სარეკონსტრუქციო სამუშაოების პროცესში მოსალოდნელია წარმოიქმნას სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენები, რომელთა მართვა განხორციელდება განახლებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად, რომელიც დამატებით იქნება შეთანხმებული.

გზშ-ის ანგარიშში განხილულია ავარიული სიტუაციების წარმოქმნის რისკები და მოცემულია ავარიებზე რეაგირების გეგმა, აგრეთვე წარმოდგენილია გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ხობის მუნიციპალიტეტის ადმსრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

2022 წლის 14 აპრილს ხობის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ყულევის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით გაიმართა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“, ხობის მუნიციპალიტეტის, სოფ. ყულევში გამგებლის წარმომადგენელი, საკონსულტაციო ორგანიზაცია შპს „გერგილის“ წარმომადგენელი და ადგილობრივი დამსწრე საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე დაინტერესებული საზოგადოების მიერ პროექტთან დაკავშირებული შენიშვნები და მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა. ამასთან ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

გზშ-ის ანგარიშში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლისა და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და I დანართის 29-ე პუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ხობის მუნიციპალიტეტში, შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ ყულევის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადასატვირთ საზღვაო ტერმინალში, N°6 სარეზერვუარო პარკის **ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (რეკონსტრუქცია და დამატებით ახალი 1x5000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის მოწყობა-ექსპლუატაცია)**;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. **შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“** საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, მათ შორის ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შერბილების და თავიდან აცილების, რეკომენდაციების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, ასევე კოლხეთის ეროვნულ პარკზე ზემოქმედების რისკების მართვის პროგრამის შესაბამისად;

4. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სააგენტოსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
5. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც გაფრქვევის წყაროებზე მონიტორინგის კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან ერთად, გათვალისწინებული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების რაოდენობის განსაზღვრის ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები როგორც საწარმოს საზღვრის პერიმეტრზე და 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე, ასევე უახლოესი დასახლებული პუნქტის საზღვარზე (მონიტორინგის წერტილების კოორდინატებისა და სიხშირის მითითებით);
6. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ორი თვის ვადაში უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად, ხოლო ნარჩენების მართვა განახორციელოს საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების და შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად;
7. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ორი თვის ვადაში უზრუნველყოს განახლებული ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის სააგენტოში წარმოდგენა, სადაც გათვალისწინებული იქნება ფაუნაზე, მათ შორის წყლის ფაუნაზე ზემოქმედების თავიდან აცილების საკითხი ასევე, რამსარ-საიტზე და ზურმუხტის ტერიტორიაზე (კოლხეთი - GE0000006) ზემოქმედების პრევენციის საკითხები;
8. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ტექნოლოგიური მოწყობილობების გამართულობისა და ჰერმეტიულობის მუდმივი კონტროლი;
9. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების დაცვა უზრუნველყოს სააგენტოსთან შეთანხმებული „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების“ შესაბამისად;
10. შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
11. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „შავი ზღვის ტერმინალს“;
12. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
13. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხობის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
14. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თეიმურაზ მთივლიშვილი

სააგენტოს უფროსის დროებით ფუნქციების შემსრულებელი
სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო